

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

На сьогоднішній день інформатизація відіграє важливу роль в розвитку світової економіки та суспільства в цілому. Можна стверджувати, що інформаційні ресурси є основою для успішного ведення бізнесу та підвищення його ефективності.

Особливо актуально це для малих підприємств. Для країни та окремого регіону сектор малого бізнесу є невід'ємним та необхідним елементом розвитку господарської системи, без якого економіка і суспільство в цілому не можуть нормально існувати та розвиватися. Підтвердженням цього твердження є той факт, що в більшості економічно розвинутих країн світу, таких як США, Німеччина, Франція та Японія, саме малий бізнес формує більше половини ВВП кожної країни.

Вивчення стану розвитку малого підприємництва в Україні показує, що його становлення відбувається в досить важких, несприятливих та часто змінюваних умовах. В умовах конкуренції більшість малих підприємств терплять крах в перші роки свого існування. Тому дуже часто результативність функціонування малих підприємств залежить від того наскільки детально, своєчасно і якісно вдається отримати об'єктивну і всебічну інформацію про ринки і товари, з якими вони працюють. Адже це дозволить з достатньою впевненістю відповісти на такі питання: що виробляти, в якій кількості, кому і за якими цінами продавати, де знайти постачальників сировини, як рекламувати товар тощо[3].

Отже, поряд з фінансовою та кредитною підтримкою малого підприємництва, все більшого значення набуває саме інформаційна підтримка. Згідно Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» інформаційна та консультативна підтримка бізнесу передбачає:

1) створення та забезпечення функціонування державних, регіональних і місцевих інформаційних систем, інформаційно-телекомунікаційних мереж, сприяння започаткуванню підприємницької діяльності за допомогою Інтернету;

2) надання інформації:

про стан виконання державних, регіональних і місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва та рівень ефективності державної підтримки;

про стан розвитку малого і середнього підприємництва;

про об'єкти інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва;

іншої інформації (економічної, правової, статистичної, виробничо-технологічної, з питань маркетингу), необхідної для забезпечення розвитку суб'єктів малого і середнього підприємництва;

3) сприяння утворенню об'єктів інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва, які надають консультативні послуги суб'єктам малого і середнього підприємництва, та забезпечення їх діяльності;

4) спрощення доступу до інформації в режимі реального часу [2].

Для того, щоб побудувати ефективну систему інформаційного забезпечення необхідно проаналізувати і виявити інформаційні потреби суб'єктів малого бізнесу. На кожному етапі підприємницької діяльності підприємство має специфічні цілі та завдання, а отже потребує специфічних інформаційних ресурсів, які допоможуть розв'язати поставлені задачі. Тому визначення інформаційних потреб вимагає ідентифікації етапів розвитку підприємницької діяльності та системи відповідних кожному етапу завдань.

В науковій літературі пропонується багато моделей життєвого циклу підприємства, які характеризують етапи розвитку з моменту виходу підприємства на ринок і до припинення або диверсифікації виробництва. Загалом всі вони передбачають ділення життєвого циклу підприємницької діяльності на такі етапи: створення, зростання, зрілість, спад.

Відповідно до цього життєвого циклу визначимо типи інформаційних потреб для кожного етапу розвитку суб'єкта підприємництва.

На етапі створення відбувається розробка стратегії розвитку підприємницької діяльності, а отже необхідною є інформація щодо правового забезпечення діяльності малого підприємства, питань створення, реєстрації та управління підприємством, оподаткування, а також аналітичні матеріали. А самі підприємці на даному етапі потребують відповіді на такі питання: «Наскільки сучасна, загальна економічна ситуація

сприяє розвитку підприємницької діяльності?», «Які галузі економіки є в даний час найбільш ефективними і перспективними?», «Де територіально більш доцільно організувати свій бізнес?», «Які підприємства є найбільш привабливими з точки зору ведення спільного бізнесу?» тощо.

Етап зростання передбачає організацію та запуск виробництва, розроблення моделі ресурсного забезпечення підприємницької діяльності. Саме тому підприємство потребує інформації про матеріально-технічні, фінансові, трудові ресурси, які є потенційно придатними для ведення бізнесу.

Головною метою на етапі зрілості для організації є збереження та укріплення позицій на ринку, тому вона потребує сукупності оперативної комерційної інформації, яка спрямована на обґрунтування поточних управлінських рішень в області матеріально-технічного постачання і збуту (рівень цін на товари та послуги; наявність товару, товарних запасів, їх номенклатура; структура, динаміка пропозиції і потреб споживачів; позиція конкретного товару на ринку і т.д.).

Останній етап характеризується падінням рівня прибутковості підприємницької діяльності внаслідок впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища. Формування подальших позитивних тенденцій розвитку підприємницької діяльності досягається через глибокі зміни ведення підприємницької діяльності та розробку нових стратегій свого розвитку на основі пошуку нових ідей, ніш підприємницької діяльності, розширення, підвищення технологічного рівня виробництва. Таким чином, інформаційні потреби останнього етапу в значній мірі збігаються з інформаційними потребами першого.

Безумовно на практиці інформаційні потреби є більш різноманітними та неоднозначними. Проте виявлені інформаційні потреби залежно від етапів життєвого циклу підприємницької діяльності допоможуть сформувати механізм організації та функціонування систем інформаційного забезпечення, які створюються з метою підтримки розвитку малого бізнесу.

Список літератури:

1. Азьмук Н.А. Інформаційна регіональна система як фактор активізації розвитку малого підприємництва / Н.А. Азьмук // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – № 172. – С. 7-9
2. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
3. Слатвінська М. О. Мале підприємництво: стан та перспективи розвитку / М. О. Слатвінська // Вісник соціально-економічних досліджень ОДЕУ. – 2011. – Ч.2, № 41. – С. 282-286.